

Naročnina mesečno
18 Lir, za inozem-
stvo 41 50 Lir - ne-
deljska izdaja ce-
loletno 34 Lir, za
inozemstvo 65 Lir.
Ček, rač. Ljubljana
10.650 za naročnino
in 10.349 za inserate.

Podružnica:
Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega
izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

SCOVENEC

Izide vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana.
Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Abbonamenti: Mese
18 Lire. Estero, me-
se 31 50 Lire. Edi-
zione domenica, an-
no 34 Lire. Estero
65 Lire. C. C. P.:
Lubiana 10.650 per
gli abbonamenti,
10.349 per le in-
serzioni.

Filiale:
Novo mesto.

Vojno poročilo št. 958

Zmerno delovanje v Sirti in v Tunisu

Italijanska letala so napadla Bono in
sovražne avtomobilske kolone - Dva
velika parnika potopljena pred
alžirsko obalo

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil ob-
javlja:

Zmerno bojno delovanje na sirtskem in
tuniskem bojišču, kjer smo odbili sovražne
sunke ter prijeli nekaj ujetnikov.

Oddelki italijanskega letalstva so ponovno
bombardirali pristanišče v Boni ter skupno z
nemškimi skupinami nastopili proti sovražnim
avtomobilskim kolonom. Nad 50 avtomobilov je
bilo onesposobljenih v ponovnih napadih v niz-
kem poletu, mnogi drugi pa so bili poškodovani.
Pet nasprotnih lovcev je bilo v dnevnih bojih
sestreljenih.

Pred alžirsko obalo so nemška letala
uspešno napadla neko spremeljavo. Dva 8000-
tonska parnika sta bila zadeta in potopljena.
Pet drugih je bilo zagotovo zadetih.

Severnoameriška štirimotorna letala so
včeraj zmetala številne razdiralne bombe na
pristaniško področje in na osrednje četrti v
Palermu in porušila zasebne hiše. Prebival-
stvo je imelo žrtve: doslej so nasteli 46 mrtvih
in 262 ranjenih.

Nekaj zažigalnih bomb je bilo vrženih tudi
na Licato. Bilo je nekaj neznatne škode na
nekaterih zgradbah in ena oseba je bila ra-
njena.

Zmagala bosta Rim in Berlin

Rim, 8. jan. AS: Bivši komunistični poslanec
Nicola Bombacci, ki se je pridružil pred več leti
fašizmu, je objavil v reviji »La rivista« članek v
odgovor tistim, ki mislijo, da vojna z Rusijo ni
bila potrebna in nujna, kajti Stalin ni sklenil zve-
ze, ki jo je lojalno predlagal Hitler za konec ne-
sposobnosti med obema narodoma in za otrese-
nje anglosaškega bogataškega jarma, marveč je čakal
ugodne prilike, da bi zahodel Nemčijo in hrbet
in izvedel svetovno revolucijo. Njegov načrt pri-
jateljstva z Nemčijo je spadal v načrt njegovega
vdora v Evropo. Danes vsako ve, da je imel Lon-
don svoje diplomatske zastopnike v Moskvi, ki so
ekupno s Stalinom organizirali srbski državni
udar in pripravljali invazijo v Evropo preko Bal-
kana. Poleg tega Molotov zahteva na sestanku
s Hitlerjem v Berlinu cinično kaženo, da je Rusija
hotela enostavno zasesti Romunijo, Finsko, Bol-

garijo in važna oporišča v Dardanelah. Toda Hitler
je pravočasno preprečil te zločinske namene
in je s pestjo udaril po rdečem carju. Churchill
in Roosevelt dobro veda, da so pametni ljudje že
davno obrnili hrbet komunistični revoluciji in z
zaupanjem gledajo na zahod na dva zdrava, trdna
in mlada naroda, ki imata svojo zgodovino, civil-
izacijo in zmagovito revolucijo. Zmagali ne bodo
ne spletakarji, ne izdajalci. Revolucija, ki bo str-
moglavila zlato in postavila delo ter socialno pra-
vičnost za osnovo novega reda — ne z intrigami
in izdajetvom — marveč s silo duha ter s silo
orožja in dela, bo gotovo fašistična in narodno-
socialistična revolucija. Rim in Berlin bosta zma-
gala. To hoče pravičnost, to zahteva človeški na-
predek in moralna ter gmočna sila dveh velikih
zahodnih narodov.

Madžarska zunanja politika

Budimpešta, 8. januarja. AS. Predsednik mad-
žarske vlade Kallay je včeraj predsedoval seji
ministrskega sveta in je podal podroben pregled
zunanjepolitičnega položaja Madžarske in pregled
lanskoletnih mednarodnih dogodkov. Poudaril je,
da se je madžarska zunanja politika ravnala in se
bo tudi v bodoče razvijala po smerenicih proti-
boljševiških načel, ki odgovarjajo interesom mad-
žarske države. Osnovni temelji madžarske zuna-
nje politike so: nezlomljivo zaupanje v silo Osi
ter obramba madžarskih koristi. Poročilo ministr-

skega predsednika in zunanjega ministra Kallaya
je bilo sprejeto soglasno z vnetim prijetjevanjem
vseh ministrov. K besedi se je oglašil nato še
madžarski vojni minister general Nagy, ki je po-
ročal o položaju na vzhodnem bojišču. Omenil je
zmagovito udeležbo madžarske vojske pri lansko-
letni ofenzivi v Rusiji, ki je ponesla nemške in
zavezniške čete na Don. Minister je dodal, da bo
madžarske čete, katerih morala je nad vse vi-
soka, tudi v bodoče vedele izpolniti zaupane jim
naloge.

Vsa Romunija je z Antonescom

Bukarešta, 8. jan. AS. Prof. Mihael Anto-
nescu, podpredsednik romunske vlade, je skupno
z ostalimi ministri in načelnikom romun-
skega glavnega stana čestital maršalu Antonescu
za njegov god. Podpredsednik vlade je kot tol-
mač vlade v poklonitvi poudaril, da se ves ro-
munski narod v vseh socialnih plasteh zaveda
velike odgovornosti, ki pada na maršala in nje-
govo zgodovinsko poslanstvo v eni najodločil-
nejših ur romunske zgodovine. Ves narod mu
sledi v borbi za mirnost in čast zemlje očetu
in za vrednost ter pravičnost Romunije. Maršal
Antonescu je odgovoril, da se Romunija bori
za obstoj in da armada, ki izpolnjuje svojo na-

logo, ni le rešila meja domovine, marveč ji za-
gotavlja tudi bodočo svobodo. Rekel je, da je
prepričan v zmago, kajti narod, ki se ne bori
le za lastno stvar, ampak tudi za stvar civiliza-
cije, ter je pripravljen na žrtve, ne more biti
premagani.

Rooseveltov govor pred kongresom

Buenos Aires, 8. jan. AS. Predsednik Zdru-
ženih držav Roosevelt je pred izpolnjenjo
zbornice imel govor. Bil je to eden izmed običaj-
nih Rooseveltovih govorov. To pot je bil
nekam korajžnejši, pa je vendar izpolnil go-
vornikovo hudo skrb zaradi zbornice.

Ko je prešel na nastevanje dogodkov, je
zbornici postregel s sliko ultraoptimističnih pri-
čakovanj in sicer v okviru groženj proti drža-
vam trojne zveze. Vsekakor v tej sliki manj-
kam kakršnih koli temelj dokazov. Pri nasteva-
nju dogodkov je dejal, da hudo deževje, stra-
šansko blato in zelo skope prometne zveze za-
držejo bitko v Tunisu, kar dovoljuje osi, da
ojačuje močnejše postojanke, pred katerimi je
treba pričakovati hudih bojev.

Nato je govoril o zavezniških bojevnikih
v Rusiji, v Angliji in v Čangajskovi Kitajski.
Omenil je vojaško silno pomembno načrte, ki
izdelujejo za izkrcanje v Evropi, za izkrcanje,
do katerega bi utegnili priti kve ve kdaj,
kjer koli ali pa na več točkah hkratu.

Z ozirom na vojno izdelavo je Roosevelt
dejtal, da je ponosen zaradi doseženih uspehov.
Treba pa je v izdelovalni red prineesti nekaj
sprememb. Treba je na tem področju nekaj
dodati, nekaj pa vzeti. Tistim, ki dvomijo o
vrednosti ameriškega letalstva, lahko odgovori,
da v celoti stvari ne stoji slabo.

Nato je razpravljal o potrebi novih vladnih
ukrepov ter dejal: »Ne nameravam pustiti
stvari v takim stanju, da bi se z njim okori-
stili nepošteni dobičkarji in spekulanti. Samo

Razen tega je neka nemška podmornica vzhod-
no od Alžira potopila sovražnega loveca na
podmornice. Ista podmornica je pozneje torpedi-
rala veliko tovorno ladjo.

V zgodnjih jutranjih urah današnjega dneva
so izvedla angleška letala vznemirjevalne napade
na zapadno nemško ozemlje. Prebivalstvo
je imelo izgube. Nastala je neznatna škoda na po-
slopih.

München, 8. jan. AS: »Abendzeitung« obrav-
nava zagrizeno obrambno bitko, ki divja brez pre-
stanka na vzhodnem bojišču ter pripominja, da je
vztrajnost, s katero sovražnik z uporabo vseh clo-
veških in gmočnih rezerv poskuša na kakršni koli

točki zlomiti nemško razvrstitev, najboljšo potr-
dilo, da nasprotnik še ni mogel doseči nikakega
pozitivnega uspeha. To dokazuje tudi dejstvo, da
se je ravno te dni v Londonu in Washingtonu zo-
pet začelo govoriti o zloglasnem drugem bojišču,
čeprav je gotovo, da v resnici ne bo uresničeno,
dokler ne bo sovjetska ofenzivna moč izčrpana.
Ce gledamo s tega stališča na sovjetsko zimsko
ofenzivo leta 1942-43, ima tole značilnost: Stalin
se je vrgel v bitko z vsemi svojimi silami, hoteč
zaposeliti čim več nemških in zavezniških sil, do-
čim naj bi Angliji in Amerikanci izkoristili to
okolnost za drugo bojišče. Doživeli bodo bridko
razočaranje, če mislijo, da se je obrambna sila osi
na drugih bojiščih le za malenkost zmanjšala.

Anglija bo prejela zaslužen kaznen

Berlin, 8. januarja. Propagandni minister Göt-
tels je napisal v najnovejši številki lista »Das
Reich«: Mi ne spadamo v vrsto tistih, ki smatrajo
vojno za elementarni dogodek, neodvisen od volje
ljudi. Vojne so neizogibne. Vsakega toliko časa ni
drugih sredstev za rešitev določenih problemov,
kakor vojna. To se je zgodilo tudi leta 1939. »Nem-
čija bo postala premočna,« je rekel Churchill že
leta 1936. Iz tega se vidi, da je to vojno priprav-
ljala Anglija in je potem izkoristila prvo prilo-
žnost, da jo je izzvala in si zagotovila skrajno sred-
stvo za temljito rešitev nemškega vprašanja. Za An-
glijo je bil narodni socializem že od začetka stalna
nevarnost za njen državni in socialni red. Kaj bo
iz tega nastalo, je jasno: Na koncu tega novega
evetovnega epora se bo angleški imperij zrušil, pa
naj zmaga Os ali Združene države. Angleška voj-
na mornarica je že izkrcavala, njena trgovska mor-
narica je na pol uničena, polovica njenega koloni-
jalnega cesarstva izgubljena, druga polovica pa je
pred razpadom. Ko je stopila Anglija v vojno, je
tvegala, da bo vse izgubila, ničesar pa pridobila.
Mi pa smo imeli le vse dobiti in smo tudi dobili.

Ce bi hotela Anglija dobiti smrtno vojno, v katero
se je zapletla, bi morala zavajevati izgubljena
ozemlja ter dvigniti iz morja tisoče vojnih in
trgovskih ladij. Pa če tudi bi bilo to mogoče, bi
se spet nahajala pred nerešenim in nerešljivim
vprašanjem: nemško vprašanje.

Mi doslej nismo izgubili ničesar za nas živ-
ljenjsko važnega. Slučajnostne spremembe naše
fronte so bile vedno le taktičnega značaja in v
kratkem času se je vse spet lepo popravilo. Kaj
pa se je zgodilo z izgubljenimi angleškimi ozemlji?
In kakšne prednosti ima od pridobitev na račun
bivše zaveznice Francije v Afriki? Ali nima edine
koristi od tega ropa severnoameriška republika?

Ne vemo, če bo ta vojna dolgo trajala. Vemo
pa, da ne bomo odložili orožja prej, dokler ne bo
svet osvobojen tiranije. Anglija se bo čudila, ko
bo videla, česa smo sposobni, če nas k temu pri-
sili vojna nujnost in mi vemo, da bo vse ljudstvo
z nami, ako se bo to zgodilo. London je izzval to
vojno. Prav, angleško ljudstvo bo dobilo za to za-
služeno kaznen.

Japonski odgovor Rooseveltu

Tokio, 8. jan. AS. Pristojni tokijski krogi
izjavljajo v komentarjih k Rooseveltovemu go-
voru, da bodo imele predsednikove izjave v no-
tranjosti države precejšen odmev, kajti pred-
sednik ni mogel podati kongresu osnovnih dej-
stev in podatkov, kako se bo vojna nadaljevala
v bodočnosti, marveč je podal le povprečen
skrajno optimističen vojni pregled. Roosevelt se
je trudil, da bi matematično prikazal razvoj
vojne in njen zaključek, toda tokijski krogi
pripominjajo, da se vojne še nikdar niso dobile
z besedami in s številkami. Kar se tiče Roose-
veltovih številk o ameriški vojni izdelavi, pravi-
vijo pristojni japonski krogi, da gre za stari
način ameriških voditeljev, ki bi radi prestra-
šili narode trojne zveze in prepričali svoje za-
veznike, da bodo vojno dobili. Obupen Roose-

veltov poskus, pridobiti si naklonjenost delav-
cev in kmetov je dokaz njegove bojazni, kako
bi se rad znebil opozicije, ki vedno bolj nasto-
pa proti njegovi vladi. Kar se tiče Rooseveltovih
želja, naj bi Sovjetska Rusija sodelovala z
Združenimi državami proti Japonski, je Roose-
velt gotovo pozabil, da je temelj za odnosnje
med Sovjetsko Rusijo in Japonsko nevtralnostni
pakt, ki sta ga obe državi sklenili leta 1940.
Pristojni tokijski krogi končno pripominjajo, da
nazivlje Rooseveltovim trditvam, češ da bo leto
1943 leto zmage Združenih narodov, Japonska v
to nikakor ni prepričana, pač pa je gotova, da
bo s pomočjo velike množine evrovin, s kate-
rim zdaj razpolaga, z močjo svoje vojske in z
junaštvom svojih vojakov premagala vse iz-
kušnje.

Pred velikimi boji na Tihem morju

Washington, 8. januarja. AS. Dopolnil list
»Exchange Telegraph« je poslal iz New Yorka
naslednje poročilo: Vojaški opazovalci pričakuje-
jo prihodnje dni bitko med Amerikanci in Japo-
nci v južnem Tihem morju, ob kateri bodo verjet-
no stopili v ozadje vsi doseženi boji na tem po-
ročju. Ta morebitnost postavlja zaveznike pred
zelo kritične dni. Zato je severno od Guadalca-
nara pripravljena neka ameriška eskadrila, da bi
posegla v boj. Ugotovljeno je bilo, da so Japonci
poslali mnogo letalskih skupin na Salomonsko
otokje, ki jim služi kot izhodišče za boje na Gua-
dalcanaru. Poročila iz Avstralije pa vedo pove-
dati, da bo avstralski ministrski predsednik Cur-
tin kolikor mogoče hitro odpoval v Washington,
kjer bo razpravljal z Rooseveltom o vojaških vpra-
šanjih. Verjetno bo pogovoru prisostvoval tudi
Mac Arthur.

Nove tovarne za sintetični bencin

Berlin, 8. januarja. AS. Izvedelo se je, da je
bilo konec leta 1942, zgrajenih v vzhodni Nemčiji
12 novih tovarn za izdelovanje sintetičnega ben-
cina. Dela je organizirala in izvedla organizacija
Totd z delavci, ki so prišli iz doneške pokrajine
14.000 zidarjev, ki so doslej gradili tovarne in de-
lavska stanovanja, se je vrnilo v Ukrajino, kjer
bodo zopet postavili na noge težko industrijo.

Ameriške izgube

Buenos Aires, 8. jan. AS. Vojni poročevalski
urad Združenih držav je objavil nov seznam 2819
padlih vojakov, s čimer znašajo skupne izgube se-
vernoameriške vojske 8531 mrtvih, 7589 ranjenih,
42.740 pogrešanih in 2466 ujetih.

Madrid, 8. januarja. AS. Španski poslanik pri
Kvirinalu Fernandez Cuesta je prispel v avtomo-
bilu v Madrid iz Lizbone, kjer se je izkrcal po po-
vratku iz Brazilije.

volili, da se znova oborože. Združeni narodi
morejo in morajo ostati združeni, da bodo pre-
prečili sleherni oborožitev Nemčije, Japonske
in Italije.

Nočem prerokovati o tem, kdaj se bo voj-
na končala, verujem pa, da bodo združeni na-
rodi letos bistveno napredovali po cestah, ki
drže v Berlin, v Rim in v Tokio.

Vojna je odvisna tudi od moralnih činiteljev

Bern, 8. jan. AS: »Tribune de Lausanne« pri-
pominja v komentarju k govoru predsednika Roo-
sevelta, da je govoril samo o vojni, kolikor se
tiče vojnega materiala. Vprašati pa se je treba,
če je vojna odvisna samo od tega činitelja, ali pa
tudi od moralnih in etičnih vrlin, od junštva vo-
jakov, od njihove priprave, od sposobnosti vodi-
teljev, od iznajdljivosti vrhovnih poveljstev, ki bo-
do tudi v veliki meri odločala na razvoju vojne. Ta
dejstva pa niso bila v kalkilirana v Rooseveltov
verjetnostni račun. Zato se bo nepristranski opa-
zovalac ogibal trditve, da se »izid te borbe odslej
da odločiti na matematični osnovi«. Vojna, tako
zaključuje list, je enačba z mnogimi neznankami,
ki jih je treba rešiti.

700.000 ukrajinskih delavcev v Nemčiji

Berlin, 8. januarja. AS. Nemški komisar za
zasedene ukrajinske pokrajine je izdal proglas,
iz katerega je razvidno, da je zdaj okoli 710.000
ukrajinskih delavcev zaposlenih v nemški vojni
industriji ter v nemškem kmetijstvu. Izvedelo se
je tudi, da je doslej odpeljalo 4000 vlakov živila
iz Ukrajine v Nemčijo.

„Slovenčeva“ športna posvetovalnica

Pogoji za uspešnega sabljača. Za sabljanje ni bilo pri nas nikoli zadostnega zanimanja. Na prireditvah je bilo sicer precej obiskovalcev, število aktivnih borilcev pa je bilo v primeri z drugimi športi nizko. Zanima Vas, kaj mislim o telesnih in

duševnih sposobnostih za sabljanje, o katerem trdijo, da je viteški šport. V telesnem oziru moram ugotoviti, da mišična ali atletska moč ne igra posebno važne vloge. Borilci s sabljami ali floretom niso kaj prida mišičasti, pač pa so nenavadno hitri in spretni. Ko sem jih motril na mednarodnih tekmah, sem tudi opazil, da najboljši med njimi niso posebno visoke rasti, pač pa srednje in tudi manjše postave. Prava nadarjenost za sabljanje tiči v duševnih lastnostih: oster čut opazovanja, hitra odločnost, sproščeno dojemanje. Za borjenje z lahkim orožjem so torej najsposobnejši oni, ki imajo bistre oči, izvrstno odzivnost in duševno živahnost ali temperament. To so lastnosti, z katerimi morajo biti obdarjeni tudi nogometaši, igralci tenisa, boksaarji in podobno. Razlika je le v tem, da morajo biti nogometaši krepki, pri sabljačih pa — kakor tudi pri igralcih namiznega tenisa — bi bila orjaška moč prej v oviro kot pa v korist. Tekmovalno sabljanje ni pri vseh narodih enako popularno. Po rezultatih zadnjih desetletij so imeli v sabljanju največ uspehov Italijani, Francozi in Madžari. Glede sloveškega plemena trdijo strokovnjaki, da so Mediteranci za to vrsto športa zelo sposobni. Poleg že omenjenih narodov pa so se obnesli v sabljanju tudi Poljaki, Nemci, Amerikanci, Belgijci in Švedi. (P. R.)

Masaža. Zanimato se za učenik za masažo v slovenščini ali nemščini. V Knjigi o športu (Mojerjeva družba) boete našli kratko poglavje o masaži v materinščini, v ostalem pa velja dr. Kirchengova velika izdaja »Sportmassage« (knjižarna Weidmann, Berlin) kot uporaben učbenik za športno masažo. (J. S.)

Tehtnostski rekordi v starem veku. O športnih rekordih v starem veku imamo le malo podatkov. Menda Vam je znano, da niso tekmovali toliko za rekorde, kot za zmago. Pri večini športov tudi niso merili uspehov in so ocenjevali samo me-

sta. V novejšem času, ko so v Olympiji izkopali notranjost stadiona, so ugotovili, kako dolga je bila proga za tek, nimamo pa nobenih podatkov o časih, ki so jih dosegli. Glede težke atletike sem čital, da so v Olympiji dvigali težke kamne. Pri izkopavanju so našli samo dva kamna, na katerima je bilo vklesano, da so ju orjaki zmogli dvigati. Prvi tehtal 143,5 kg, drugi pa 480 kg. Kako so dvigali v starih časih bremen in kakšna so bila pravila, ni nikjer zapisano. (S. D.)

Točke v teku na 100 m. Ko ste čitali o točkah, ki jih doseže tekač po finski tabeli, ste ugotovili napako, katero velja pripisovati nenavadnemu merjenju in zapisovanju časov. V konkretnem primeru ne gre za 14,9 sek ali za 14,8 sek., temveč za 14,09 in za 14,08. Prvi čas pomeni 264 točk, drugi pa 265 točk. Da Vam odgovorim še na vprašanje, koliko točk znaša rezultat v teku na 800 m v 2 min. 31,9 sek. Omenjeni čas znaša po finski tabeli 314 točk. (U. F.)

Pravila namiznega tenisa. Sem že o priložnosti povedal, da mi je nemogoče v piščo odmerjenem prostoru naše posvetovalnice podati pravila posameznih športnih panog. Pri pravilih je vsekakor glavno in jih je nemogoče podati v skrajšani obliki. Odgovoril bi Vam lahko kvečjemu na posamezno konkretno vprašanje. V ostalem lahko dobite pravila o namiznem tenisu v Kuretovi knjigi »Vesela doma« (II. del, str. 355 do 360, izdala Slovenčeva knjižnica). (Z. M.)

O novi metodi smuškega pouka. Naprošate me, da bi Vam na kratko podal vse strokovne novice smučanja. Kar sem zasledil v inozemskih listih novega, je zlasti to, da so izdali Nemci nov službeni učbenik smuškega športa. Novo v tem učbeniku je, da ne bodo poučevali množice posameznih smučskih likov, temveč zlasti bojo na smučeh po ravnem in navkreber, smuk in samo dva načina zavijanja ali smučskih lokov: prvega s pomočjo pluzenja, in ta je namenjen za začetnike, drugega pa s pomočjo sukanja telesa, ki je namenjen izkušenim gornikom. Metoda se je torej poenostavila. Tudi glede drža je zanimivo, da ne veljajo več razni modni

Cinema »UNION« Kino

MALOMBRA

ISA MIRANDA

s film LUX • 2e LUX film

directed by Mario Soldati

LUX FILM

!!Ultima rappresentazione: 8 gennaio!!

!!Zadnja predstava 8. januarja!!

in estetski principi, temveč dajejo prednost naravnim sproščenim držam, ki je kolikor toliko individualna. Glede smuške opreme nisem našel v strokovnih listih omenbe vredne novosti. Dodajem, da je nedavno izjavil sloviti smučarski tekmovalci Švicar David Zogg, da je po njegovem mnenju sodobna smučarska oprema dosegla že svoj višek. (P. J.)

Naročajte »Slovenca«!

1.

Štefan je bil pilot. Vodil je veliko poštno letalo, ki je oskrbovalo promet na zelo dolgi progi z vmesnimi pristanki. Na domačem letališču je imel Štefan malega Toma, ki je bil zelo živahen dečko.

2.

V prostornem hangarju se je Tom smukal okoli Stefana, ki mu je razkazoval letalo in njegove sestavne dele. Kadar pa je Štefan odletel, ga je Tom sledil, dokler mu je dalo oko.

Mali oglasi

Službe

Dobe:
Iščem dekleta,

ki zna kuhati in gospodinjiti, v stalno službo. Zaželjena dolga spričevala. Trgovina: Mestni trg 9.

Kupimo

Cementne vreče

kupujemo. Plačamo dobro. »Petronafta«, Bleiweisova cesta 35a. (k)

Prodamo

Divji zajec!

Sadjarji! Škode na sadnem drevju vas obvaruje inženir Prezljevo LEPUSIN-mazilo — Ljubljana, trg 9. (b) Wolfova ulica 3. (i)

Posestva

Ugodna naložba kapitala

Je priložnostni nakup parcel v najbližji periferiji Ljubljane, blizu cestne železnice v izmeri 240 do 760 m². — Vsa pojasnila daje Pristavec Franjo, realitetsna pisarna, Ljubljana, Cesta Arslana Rea št. 3. (p)

Oglašujte v edino uspešnem dnevniku »Slovenca«!

Naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je po sklepu božje previdnosti umrl dne 29. novembra 1942 moj dobri brat, gospod

Mihael Jerman

sodni avskultant v Metliki

Priporočam ga v molitev.

Metlika, Radovica, dne 4. januarja 1943.

ANTON, brat — župnik.

† S srčno bridkosti in žalostjo sporočamo, da je Bog dne 7. januarja 1943 po dolgem trpljenju poklical k večnemu počitku našo ljubečo in ljubljeno ženo in mamico, gospo

Sabino M. Wraber roj. Šonc

profesorico klas. gimnazije v Ljubljani

Pogreb bo v soboto, dne 9. januarja 1943, ob pol štirih popoldne iz kapelice sv. Franciška na Zalah k Sv. Križu. — Maša zadusnica bo darovana v cerkvi sv. Franciška v Šiški v četrtek, 14. jan. ob pol sedmih zjutraj. — Prosimo tihega sočutja in molitve.

V Ljubljani, dne 8. januarja 1943.

Prof. Maks, mož: Silvestra, mati: Pavla in Erminija, sestri: Vladimir, brat: Anton-Martin, Blažek in Nedica, otroci — in ostali sorodniki.

Potrte duše sporočava, da je vzorna žena in najboljša mati, gospa

Gregorc Marica roj. Žabkar

soproga sodnika

po dolgotrajni boleznici danes spokorjeno dočrpela. — Pogreb bo v nedeljo, dne 10. januarja 1943 ob 3. uri popoldne z Žal. kapele sv. Jožefa, k Sv. Križu.

Maša zadusnica bo brana v petek, 15. januarja ob 7 v župni cerkvi v Trnovem. Ljubljana, dne 8. januarja 1943.

Gregorc Jurij st. in ml., soprog in sin.

Po dolgi, težki bolezni je naša draga sestra in teta, gospodična

Helena Arko

danes zjutraj mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb pokojnice bo v soboto, dne 9. januarja ob 10. uri.

Ribnica, dne 7. januarja 1943.

Ivanka, Karolina, Antonija, sestre — in ostalo sorodstvo.

TOMAŽ POKLUKAR:

Majda se je zamislila. Ni ga prav razumela, kaj misli. Nje bi le veselilo, da bi videla kdaj pa kdaj praznične ljudi okrog sebe, na odru pa umetnike, ki ti zibljejo dušo in nudijo lepoto v besedi, glasbi, slikah, kretanjah. Ne, tega ji Matevž pri najboljši volji ne bo mogel nuditi.

Rada pa ga je imela. Sedaj tem bolj, ker je postal tako možat. Sedaj je imel le on besedo in je govoril, kako bo. Ona je poslušala; doslej še ni vedela, da je tudi živini hudo, ko ji vzamejo mladitca; tuji ni mislila, da je za otroke še kaj lepšega na svetu od mestnega otroškega vrta. Matevž ji je pripovedoval o velikem vrtu, kjer bo raj za njune otroke: o gozdu, kjer bodo stikali za tički in kjer se bodo gugalji na srebrovju; o potoku, kjer bodo postavljali mlinske, gradili ribnike in se kopali v vročih dneh.

Pri Andraževih ne bodo otroci zato na svetu, da bi pazili na obleko ali pa, da bi jim prepovedali skakljati po travnikih, plaziti se po drevju ali hoditi brez srajce na soncu. Pozimi jim bo napravil sani in smuči, spomladi bodo gradili ilovnate hišice, za poletje bo uredil pla-

valni bazen, v jeseni bodo kurili na njivah ter pekli krompir in koruzo.

Majda je bila mestni otrok. Le dvakrat je bila z materjo na deželi na počitnicah in je obakrat jokala, ko ni smela z otroci v gozd po maline in tudi ne na obrežje, da bi bredla vodo. Njeni otroci pa bodo imeli vsega tega v izobilju. Rasli bodo v svobodi kakor srnice v gozdu. O, lepó bo življenje z Matevžem, pa čeprav daleč v hribih, kjer še ni bila nikoli.

Ko se je neke sobote odpravljala, da bi šla s fantom na koncert, se ji je zdelo, da ni dovolj lepa. Tako misli marsikatera ženska, ki ljubi. V resnici pa je bila Majda brhka in lepa hkrati. Lahka poletna obleka ji je dobro pristajala in jo delala vitko in nežno. Mnogo bolj prikušana pa je bila v kretanjah; njen korak je bil prožen in dolg, drža ponosna, gib mehki in ubrani. Vse to je čutil Matevž, ona pa ne. To, kar je bilo na njej najmilejše, je bil govor. Matevžovo uho je bilo že tako ubrano, da mu je samo njen glas, njena živahna, toda ne prehitra govorica, božala dušo.

Odpravljala se je na koncert, pa se ji je zdelo, da je blede. Ah, ženska, kako mislijo narobe, ko gledajo samo na obraz in obleko! Poiskala je rdečilo ter se potegnila po ustnicah, s pudrom pa še po obrazu.

»Saj je to samo za Matevža,« se je opravičevala.

Fant pa je bil razočaran. Ko jo je zagledal od blizu, se je začel krohotali, potem pa jo je okregal kakor otroka.

»Saj se ti ne razumeš na take stvari,« se je branila.

»O, razumem, razumem, pa še kako! Takšna se mi zdiš kakor jabolko, dišeče in zrelo, pa se je našel otrok in ga je namazal z rdečo kredo. Dekliš, ko pa ne!«

»Vsaka ženska stori prav, če se ozaljša, da ne bi bila blede.«

»Ne rečem za one, ki ves teden ne vidijo božjega sonca. Jaz pa imam rad tisti puder, ki ga daje kri, in ono bardo, ki jo daje ta veter in sonce. Pa bodo danes blede, da boš jutri tem lepša. Mogoče bi bilo dolgočasno, če bi žarela vsak dan kot roža.«

Ne, Matevž ni ni užilil. Ko ji je dejal, naj prihrani lepoto za stara leta, ko jih bo potrebnja, mu je že vedro vrnilo: »Pač, pač, ko bom molza krave ali ko ti bom nesla južino na polje...«

V gozdu je zapela sekira.

Na tovarišijo v klubu je Matevž že skoraj pozabil. Tekmovalne smuči je vrnil še tisti teden po slavi v Podutiku.

Dokler je bilo še kaj snega, so mu pripravljali, da bi vsaj pomagal pri klubski štafeti. Matevž pa je ostal gluha. Da ne bo nikoli več stopil na tekmovalne smuči, je trdil in da se mora pripravljati za izpite, se je izgovarjal. Ko je sneg skopnel, je imel mir.

Tik pred počitnicami pa se je še enkrat ogrel. Prijelo ga je, ko so mu fantje pripovedovali o koči, ki jo bodo zgradili nekje pri Mrzlem studencu.

»Kaj koča, hotel bo to!« so govorili drugi.

Ogledovali so si načrte in se veselili zime, čeprav je bilo vroče, da so hodili brez suknjičev in so šli denarce, če bi bilo dovolj za čašo piva. Gorniki pa so že taki, da se radi pogovarjajo o gorah in o zimi, ne glede na letne čase. Kaj je lepšega kot imeti lastno streho nekje v višini, sredi gozdov in gorskih velikanov? Matevž je prisluhnil; stara žila planinca se je budila v njem. Ne, tekmoval ne bo več, brez koristi pa tudi ne sme biti pri tej srčni in lepi zamisli. Ljubezni do kluba mu je narekovala, da mora tem fantom pomagati. Vedno bolj se je zavedal, kako je potreben dobrega zraka in dela s sekro ali žago, krampom ali lopato.

Začetkom poletja — bilo je tik pred velikimi počitnicami — je krenila družba mož in fantov po dolgi poti, ki vodi skozi smrekove gozdove in se izgublja nekje na Rudnem polju. Ko so dospeli na planino, kjer ni več kmetij, so za-

želi iskati primerno zemljišče. Ves dan so hodili od jase do jase, od pašnika do dolca in iskali vode. Studenec s pitno vodo mora biti tam, kjer bodo začeli graditi, pa zavetje pred vetrom je potrebno in sončna lega tudi.

Tisti, ki so bili posebno zahtevni, so vztrajali na tem, da mora biti iz koče tudi lep razgled po vsej planoti vse do gorskih orjakov. Po dolgem iskanju in mnogoterih strokovnjaških debatah so odkrili jaso, katero so vsi hvallili.

»Tukaj bomo začeli v imenu božjega,« je odločil predsednik, ko se je tudi inženir strinjal s predlogom.

In tako se je zgodilo.

Prenočili so v bližnji pastirski koči, kuhali polento, pili mleko in se veselili svežega večera, ki je legal na stare, nikoli izžrpane pokluške gozdove. Bele zvezde na nebu so radovedno zrlle na ognjišče, okrog katerega so se zbrali to noč tuji popotniki.

»Ah, če bi znal brati, kaj je tam zgoraj zapisano,« je čustvoval najmlajši med njimi. »Kaj je zapisano tebi, Matevž, kaj meni in kaj temu koščku zemlje, kjer bomo gradili. Prijatelji zime bodo prihajali semkaj kakor romarji k božjepotni cerkvi. Kaj vse bo nekoč v teh gozdovih, ki so prespali tisoč zim brez človeške motnje?«

Naslednjega dne, ko so se začeli zlatiti vrhovi smrek, je zapela sekira.

